

NVE

NTE ENERGI AS
Postboks 2552
7736 STEINKJER

Vår dato: 05.03.2026
Vår ref.: 202525239-1 Oppgis ved henvendelse
Deres ref.:

Varsel om vedtak om konsesjonspliktavurdering for nye Nedre Fiskumfoss kraftverk, Grong kommune

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) vurderer det som sannsynlig at nye Nedre Fiskumfoss kraftverk forårsaker skader på laksebestanden i det nasjonale laksevassdraget Namsen.

NVE varsler derfor vedtak om ny konsesjonspliktavurdering av Nedre Fiskumfoss kraftverk.

Bakgrunn

Nedre Fiskumfoss kraftverk er det nederste kraftverket i Namsenvassdraget og ble satt i drift i 1946. I vedtak av 5. desember 2016 vurderte NVE at Nord-Trøndelag elektrisitetsverks (NTE) planer om et nytt kraftverk ved Nedre Fiskumfoss ikke utløste konsesjonsplikt (vår referanse 201601353-15).

Da NTE søkte om konsesjonsfritak i 2016, vurderte de at opprustning og utvidelse av Nedre Fiskumfoss kraftverk ikke ville ha «nevneverdige negative effekter» for villaksbestanden i Namsen. Bakgrunnen for denne vurderingen var en konsekvensutredning som ble gjennomført av Sweco, på oppdrag fra NTE. I utredningen konkluderer Sweco med at konsekvensene for laksen vil være «ubetydelige» i anleggsfasen og at tiltaket vil ha en «*liten positiv*» effekt for laksebestanden i driftsfasen. NTE la også inn flere avbøtende tiltak i søknaden som skulle bedre forholdene for laksebestanden.

Under overvåkingsfiske i Namsen høsten 2022 rapporterte Norsk institutt for naturforskning (NINA) om snuteskader på laks ved Nedre Fiskumfoss (figur 1; vår referanse 201601353-35). Videre skrev NTE i en e-post den 10. oktober 2022, at fisk var blitt observert bak fiskesperren ved kraftverket, og at enkelte individer hadde skader på snuten. NTE mente skadene kunne skyldtes kontakt med en francisturbin i det gamle kraftverket eller opphold i tunnelen, og varslet videre undersøkelser av fiskesperren.

I brev til NTE av 28. februar 2023 poengterte NVE at vi anså situasjonen som alvorlig. I brevet skriver vi at «*det å investere i ei ny sperre med foreløpig usikker funksjonalitet [vil] være uheldig, og i verste fall bortkastet*», og at NTE måtte innen en gitt frist sende inn en ny plan for fiskesperren basert på fiskefaglige vurderinger. I sitt svar til NVE presiserte NTE at

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95,
Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

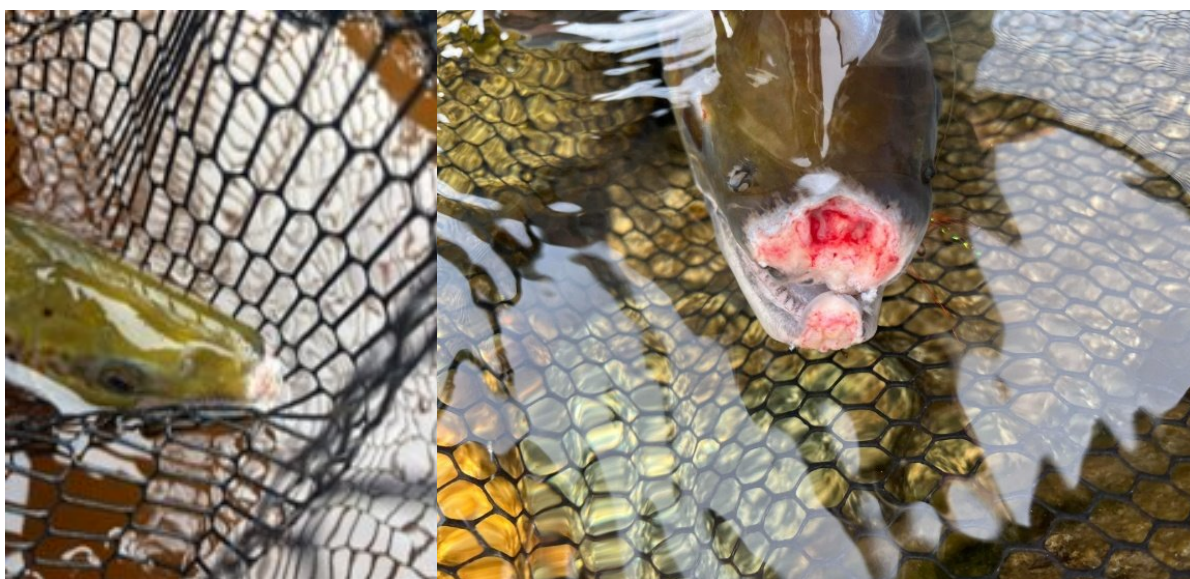

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

sesongen 2023 var et «unntaksår» med drift både i det nye og gamle kraftverket, og at leveringstiden på varegrinder er lang.

På oppdrag fra NTE utarbeidet Norconsult et notat med en vurdering av status og videre fremdrift for fiskesperra ved utløpet av Nedre Fiskumfoss. I notatet skisseres det bl.a. et behov for å styrke kunnskapsgrunnlaget. Forut for sommeren 2024 ble én av tre varegrinder byttet. Den nye varegrinden hadde to ulike lysåpninger (5 cm under kote 28 og 10 cm over). De øvrige to grindene hadde 10 cm lysåpning. Både den nye fiskeavledningstunnelen ved det nye kraftverket og fiskesperren skulle overvåkes med video for å se effekt.

Figur 1. Bilder av snuteskader på Laks ved Nedre Fiskumfoss i Namsen (foto: NINA og vår referanse 201601353-36, 37 og 38).

I et møte med NTE poengterte NVE at fisk vil komme igjennom grinder med lysåpninger på 10 cm, og at det derfor burde utarbeides en løsning for å oppdage om det finnes fisk på innsiden av grinden over utløpet, samt en plan for å få fisken ut.

I en e-post sendt 18. april 2024 oppfordret NVE til å starte videoovervåkingen så tidlig som mulig. Da overvåkingen av fiskesperren kom i gang, viste den at fisken kom seg igjennom de delene av grinden som fortsatt hadde 10 cm lysåpning. Forut for laksesesongen 2025 byttet NTE derfor ut alle panelene til å ha 5 cm lysåpning under kote 28.

Nye Nedre Fiskumfoss kraftverk ble satt i drift våren 2024, og de gamle francisturbinene ble tatt ut av drift samme år. Til tross for at det gamle kraftverket ble tatt ut av drift og avbøtende tiltak ved fiskesperra har NINA fortsatt å registrere snuteskader på laks i Nedre Fiskumfoss både i 2023, 2024 og 2025 (vår referanse: 201601353-36, 37 og 38). Skadene observert de to siste årene må derfor skyldes andre forhold enn det gamle kraftverket.

NVEs vurdering

Namsen er et nasjonalt laksevassdrag ([St.prp. nr. 32 \(2006-2007\)](#)) og laksebestanden i vassdraget har stor nasjonal verdi. Rapportene om skadet laks kom inn etter anleggsstart for

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Nye Nedre Fiskumfoss. NVE vurderer derfor at det er overveiende sannsynlig at de rapporterte snuteskadene på laksen i Namsen skyldes Nedre Fiskumfoss kraftverk eller et tilknyttet hjelpeanlegg. Dette er i strid med forutsetningene i NTEs anmodning om konsesjonspliktavurdering, og dermed også med forutsetningene som lå til grunn for NVEs vedtak av 05.12.2016 om konsesjonsfritak.

NVE viser til dialog med NTE gjennom flere år om alvorligheten og viktigheten av å få ryddet opp i dette forholdet. NVE registrerer også at NTE allerede har avsluttet overvåkingen av fiskens opp- og nedvandring forbi kraftverket i 2024. NVE mener skadene observert på villaks de siste årene er uheldig. Det er konsesjonærens ansvar å dokumentere at valgt løsning fungerer i tråd med de forutsetningene som lå til grunn for konsesjonspliktavurderingen.

Med bakgrunn i dette, varsler NVE vedtak om ny konsesjonspliktavurdering av Nedre Fiskumfoss kraftverk.

Dersom dere vil korrigere eller supplere opplysninger til saken, er det viktig at vi får dette inn før fristen går ut, hvis ikke vil vi behandle saken ut ifra de opplysninger som foreligger. Vi ber om at uttalelsen sendes vår e-postadresse nve@nve.no med saksnummer 202525239 inkludert i emnefeltet.

Frist for å sende uttalelse er:

26. mars 2026

Dette brevet er å betrakte som et varsel om konsesjonspliktavurdering etter § 4 i vassdragsreguleringsloven, jf. forvaltningsloven § 16.

Dersom NVE vedtar at det må gjøres en ny konsesjonspliktavurdering, jf. vassdragsreguleringsloven § 4, for Nedre Fiskumfoss kraftverk, vil NTE få en frist til å sende inn en ny anmodning. På bakgrunn av denne, vil NVE gjøre en ny vurdering av om oppgraderingen av Nedre Fiskumfoss kan være til nevneverdig skade eller ulempe for allmenne interesser og dermed trenger konsesjon etter vassdragsreguleringsloven § 3.

Med hilsen

Inga Nordberg
direktør

Carsten Stig Jensen
konsesjonsansvarlig

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Mottakerliste:

NTE ENERGI AS

Kopimottakerliste: